

7. Русавська В. І. Адаптація національного трудового законодавства до законодавства Європейського Союзу // Розвиток територіальних громад: правові, економічні та соціальні аспекти : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції м. Миколаїв, 23-24 червня 2021 р. Миколаїв : МНАУ, 2021. С. 36-39. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/9821>.

ВОДА, ЯК ЦІННІСТЬ ЛЮДСЬКОГО ЖИТТЯ

*Курепін В.М.,
кандидат економічних наук,
старший викладач
Миколаївський національний аграрний університет*

Вода є необхідним елементом для виживання та здоров'я всього живого, для збереження природних екологічних систем, а також для економічного та соціального розвитку. Стаття № 3 Конституції України наголошує, що людина, її життя та здоров'я, честь і гідність, недоторканність та безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Тому необхідно, щоб доступ до безпечної питної води та санітарії було віднесено до розряду основних прав людини [1]. Незважаючи на те, що вода є відновлюваним джерелом, її обсяг обмежений.

Прісної води на Землі лише 3 відсотки. Крім того, водні ресурси розподілені на планеті нерівномірно, що дуже наочно з прикладу країн Зеленої групи. Коста-Ріка, Ісландія та Словенія мають у своєму розпорядженні прісну воду, у той час як Острови Зеленого Мису та ОАЕ стикаються з проблемою її дефіциту, а у Сінгапуру, незважаючи на рясні опади, недостатньо місця для затримання атмосферної води.

У нашому світі не так багато цінностей, які можна поставити вище, ніж гарантоване та достатнє водопостачання. Проте, на жаль, за прогнозами Організації Об'єднаних Націй, перспективи на майбутнє вельми похмурі: до 2025 року гострий брак води відчуватимуть понад 2,8 мільярда людей [2].

Зростаючий вододефіцит викликаний різними чинниками, у тому числі, і людським: демографічне зростання, розвиток економіки тощо. Наявні водні ресурси скорочуються через забруднення навколишнього середовища та загибель прісноводних екосистем, а також неконтрольованого зростання міст та населених пунктів, зміни структури землекористування.

Людство повинно пристосуватися до цих викликів, знайти розуміння взаємозв'язку між водою та людськими потребами, що має ключове значення для забезпечення безпеки життєдіяльності [3]. Вразливість тих країн і соціумів, яким води не вистачає обумовлена не лише економічними або регіональними відмінностями, але і так званої соціальної витривалості. Так можна назвати безмежну фантазію людини та її здатність до «творчості», завдяки якій виникли іригаційні системи та «політика раціонального водокористування».

В Україні проблема забезпечення населення доброякісною питною водою у достатній кількості нині залишається гострою. І на це є свої причини. Не вселяють оптимізму регулярні виявлення у воді різного роду захворювань, у тому числі холери (м. Миколаїв 1992 -1993 рр., м. Дніпро 2001 р., м. Маріуполь 2011 р. тощо). Нагадаємо, що холера відноситься до групи гострих кишкових інфекцій з фекально-оральним механізмом зараження. Збудник може потрапити в організм людини із забрудненою водою при купанні або споживанні, з неякісними харчовими продуктами через брудні руки. Для попередження захворювань рекомендується не вживати воду із сумнівних джерел, воду для пиття використовувати тільки після кип'ятіння або фасовану, не купувати продукти в невстановлених місцях торгівлі, фрукти, овочі перед вживанням ретельно мити, завжди мити руки перед їдою та після туалету.

За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, понад 80% проблем здоров'я людини тією чи іншою мірою пов'язані з питною водою. Згідно з доповіддю ООН про стан водних ресурсів у світі за якістю питних джерел Україна посідає 98 місце у рейтингу зі 122 країн.

Чому дивуватися, головні артерії країни – Дніпро, Південний Буг, Десна, Інгул, звідки черпають воду до 35 млн українців, стараннями промисловості та сільськогосподарської діяльності перетворені на смітник [4]. Якщо слідувати строго закону, то у нас зараз мають бути закриті майже всі водопровідні станції.

До того ж у багатьох містах та населених пунктах прогнив водогін, який у переважній більшості перетворився на розсадник хвороботворних мікробів. Звідси в організм спраглих надходить неконтрольований обсяг заліза [5]. Велика проблема полягає в тому, що через зношеність трубопроводів очищена вода на шляху до споживача отримує вторинне забруднення і з кранів тече «збагачена» мікроорганізмами і всім тим, що потрапляє в труби, що прогнили, з ґрунтових вод. Нічого крім цирозу печінки, ураження серцевого м'яза та цукрового діабету така вода не принесе.

У багатьох високорозвинених країнах питна та комунальна вода розділені та надходять для використання по різних трубах. На жаль, українцям митися та пити доводиться з однієї труби. Науковцями давно пропонує запровадити в Україні два різні стандарти води – «питна вода» та «питна вода покращеної якості». Перша - це та, яка зараз тече трубами. Друга має доставлятися споживачеві альтернативним шляхом.

Для таких проектів потрібні десятки мільярдів гривень, яких у бюджеті країни на жаль немає та найближчим часом не буде. Хоча всім відомо, що витрати на оздоровлення населення та втрати від епідемій, хвороб та смертей, які загрожують працездатне населення, значно масштабніші, ніж витрати на отримання чистої води. Не треба бути суперлікарем чи суперфізіологом, щоб зрозуміти, наскільки наша тривалість життя залежить від води.

Вода відіграє велику роль у життєзабезпечення людини. Будучи чистим енергоносієм, вона здатна замінити паливо, що видобувається в надрах, і використовуватися для виробництва електроенергії, сприяючи тим самим зниження викидів в атмосферу парникових газів [6]. Тому реалізація конституційного права громадян України на належні, безпечні та здорові умови

життєзабезпечення повинні ґрунтуватися на основних засадах державної політики нашої держави.

Отже, вода зближує людей, дає імпульс діалогу і примиренню, сприяє розвитку суспільства. Нам необхідно приділяти більше уваги комплексному взаємозв'язку між водою та суспільством. Минуле і майбутнє, місцевий і світовий рівень тісно взаємопов'язані між собою, тому водне господарство має бути в центрі зусиль з регулювання усіх зазначених проблем. Необхідно стимулювати уряди країн до того, щоб вони вживали амбітні заходи для того, щоб краще зберегти воду та раціональніше її використовувати. Ефективне водокористування слід комплексно включати до національних планів з адаптації до екологічних та економічних змін.

Список використаних джерел:

1. Курепін В. М., Іваненко В. С. Механізм управління екологічною безпекою об'єктами господарювання на засадах маркетингу // Обліково-аналітичне і фінансове забезпечення діяльності суб'єктів господарювання: національні, глобалізаційні, євроінтеграційні аспекти : матеріали IV міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, м. Миколаїв, 20-21 листопада 2019р. – Миколаїв : МНАУ, 2019. – С. 169 – 172.
URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/6411>.

2. Демченко А. В. Досвід країн світу у боротьбі з пластиковими відходами // Інформаційно-психологічна та техногенна безпека: історичні аспекти, особливості захисту суспільства та особистості: матеріали доповідей за результатами проведеного спільного «круглого столу» обліково-фінансовий факультет, інженерно-енергетичний факультет, м. Миколаїв, 9 грудня 2021 р. Миколаїв : МНАУ, 2021. С. 35-38.
URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/10683>.

3. Мд Саиф Ибна Алам. Реформування національної системи регулювання безпечності харчових продуктів в Україні // Актуальні проблеми безпеки життєдіяльності людини в сучасному суспільстві: матеріали Всеукраїнської науково-теоретичної інтернет-конференції, м. Миколаїв, 24 листопада 2021 р. Миколаїв : МНАУ, 2021. С. 516-518.
URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/10701>.

4. Курепін В. М. Відновлення і збереження водних ресурсів Південного Бугу // Глобальні ризики у формуванні міжнародної екологічної безпеки. Збережемо джерело життя – воду! [Електронний ресурс] : тези доповідей здобувачів вищої освіти спеціальностей 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» та інших учасників освітнього процесу за результатами тематичного «круглого столу» на обліково-фінансовому факультеті до Всесвітнього Дня водних ресурсів, м. Миколаїв, 22 квітня 2020 року. - Миколаїв : МНАУ, 2020. – С. 18-22.
URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/7055>.

5. Кузьміна Т. М. Аналіз стану водних ресурсів в Миколаївській області // Academician Leo Berg – 140 years: Collection of Scientific Articles. Bendery,

Moldova : Eco-TIRAS International Association of River Keepers, 2021. С. 389-394.
URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/8877>.

6. Курепін В. М., Іваненко В. С. Альтернативні джерела енергії, як захід скорочення антропогенних викидів парникових газів у Миколаївській області // Глобальні ризики у формуванні міжнародної екологічної безпеки. Збережемо джерело життя – воду! [Електронний ресурс] : тези доповідей здобувачів вищої освіти спеціальностей 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» та інших учасників освітнього процесу за результатами тематичного «круглого столу» на обліково-фінансовому факультеті до Всесвітнього Дня водних ресурсів, м. Миколаїв, 22 квітня 2020 року. - Миколаїв : МНАУ, 2020. – С. 26-29. URL: <http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/7057>.

ГЛОБАЛЬНІ ЗАГРОЗИ ОПУСТЕЛЮВАННЯ ТЕРИТОРІЙ

*Вишнеvsька О.М.,
доктор економічних наук,
професор
Миколаївський національний аграрний університет*

Сучасні глобальні проблеми людства мають тісний зв'язок із потребою у вирішенні екологічних програм та проєктів, які було розроблено за останні 30 років на усіх рівнях. Екологічні загрози мають різні причини та характер прояву, але відсутність доступу до води, постає все більшою проблемою і не лише на африканському континенті. Дефіцит води відчувається майже на усій планеті, на усіх територіях, де мешкають люди.

Посилення проблеми відзначають усі міжнародні екологічні організації, які роблять акцент на необхідності практичного запровадження розроблених програм у повному обсязі та у визначені строки.

Дефіцит питної води – це суттєва загроза, яка може призвести до екологічної міграції, так як ґрунтові води мають тенденцію до зневоднення. Більшість територій світу має можливість покривати дефіцит прісної води технологічними рішеннями з опріснення морської води. Подібні технології використовує Ізраїль, Саудівська Аравія, Об'єднані Арабські Емірати. Але не усі держави мають можливість технологічно запровадити подібні технологічні рішення та забезпечити ефективну експлуатацію водної інфраструктури. Географічно існувала потреба фінансування подібних проєктів, так як територіально зазначені держави не мали можливості отримувати доступ до прісної води через високу питому вагу пустельної місцевості.

Європейські держави, особливо держави Скандинавії, використовують підходи з економії та цільового використання прісної води, яка, доречі, має високу вартість, окрім вже діючих механізмів та важелів суворого контролю за збереженням та охороною водних об'єктів.